

Nr 380.

Av herr **Anderson** i Knapasjö, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 230, med dels förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften och dels förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 6 november 1908 angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper.

I den av förra årets riksdag antagna förordning angående stämpel-skatten har nu Kungl. Maj:t i en till riksdagen avgiven proposition, nr 230, upprättat förslag till förordning om ändring i vissa delar. Dessa ändringsförslag gälla bland annat »tillsynen över bankernas fullgörande av sin skyldighet i fråga om stämpelbeläggningen». Men skall den föreslagna ändringen bli lika för alla inrättningar, där insatta medel förräntas, torde ett förtydligande härav tarvas.

Enligt § 54 i denna förordning äger bankinrättning att på en gång utan användning av stämpel inbetala den i § 8 stadgade stämpelavgiften efter i viss bestämd ordning hos Konungens befallningshavande gjord anmälan och skall därjämte Konungens befallningshavande utse ett ombud, som har att hos vederbörande bankinrättning tillse, att räntestämpelbeloppet utgör den avgift bankinrättningen har att på grund av förordningen erlagga.

I en till finansdepartementet den 13 september 1917 från bankinspektionen inkommen skrivelse, i vilken jämväl statskontoret instämt, erinras om lämpligheten för bankbolagens vidkommande av att tillsyn

över banker från det allmännas sida utövas av samma person. I anledning härav föreslås nu sådan ändring i ovannämnda paragraf, att »därest så lämpligen ske kan *vid bankbolag* till sådant ombud utses det allmänna ombud, som av bankinspektionen jämlikt gällande lag om bankrörelse förordnats för bolaget».

Det ligger ju i öppen dag att så lämpligen bör ske, ehuru det kom att undgå förra årets riksdag att i förordningen införa bestämmelse härom. Den nu föreslagna ändringen hänför sig dock egentligen till bankbolag och jag är icke övertygad om att förändringen kommer att tillämpas på sparbankerna, oaktat sista stycket i nämnda förordnings § 54 kvarstår oförändrat.

I lagen angående sparbanker av den 29 juli 1892 har uppdragits åt Konungens befallningshavande att öva tillsyn över sparbanker och för sådant ändamål själv eller genom ombud verkställa undersökning av sparbanks förvaltning, vilken undersökning skall äga rum vid varje sparbank minst en gång årligen. I motsats till vad förhållandet är vid bankbolag har sålunda Konungens befallningshavande för sparbankernas vidkommande att utse ombud såväl enligt lagen om sparbanker av den 29 juli 1892 som enligt förordningen angående stämpelavgiften av den 19 juni 1917. Oaktat Kungl. Maj:t och riksdagen icke uttryckligen i förordningen stadgat att samma ombud skulle utses i båda fallen, fanns dock på grund av detta sakförhållande skälig anledning antaga, att vederbörande Konungens befallningshavande skulle, såvitt ske kunde, utse samma ombud för utövande av båda befattningarna, helst som den sistnämnda, åtminstone vad de smärre sparbankerna beträffar, tar ganska ringa tid i anspråk. Att så icke är fallet visar erfarenheten från de första utnämningarna av meranämnda ombud.

För de större mera centralt belägna sparbankerna torde saken hava mindre betydelse. Annorlunda ställer sig förhållandet då det gäller de små sparbankerna, vilka till så stort antal hava sin verksamhet förlagd ute på avlägsen landsbygd och där sparbanksinstitutionen, såvitt jag kan finna, har sin största uppgift såsom förmedlare mellan småfolkets besparingar och småbrukarnes lånebehov. Då det oftast är små insatsbelopp, som inestå till förräntande, kan det också hända, att sparbankens omkostnader för tillsyn över stämpelbeloppets behöriga erläggande betydligt överskrider själva det belopp, som sparbanken har att redovisa. Detta styrkes av de räkningar av vilka avskrift vidfogas och vars slutsiffror utvisa för

	Stämpelbelopp		Ersättning till ombuden	
	kronor	öre	kronor	öre
Mjögäcks pastorats sparbank	86	80	216	50
Östra Kinds sparbank	218	—	185	—
Sätilla sparbank	61	10	164	75
Gunnarps sparbank	53	50	100	—
Summa kronor	419	40	666	25

Tiden har icke medgivit att hinna införskaffa flera belysande exempel på det orimliga uti att sparbankerna skola få så dryga kostnader för tillsynen av att den lilla statsinkomsten blir vederbörligen inbetald att denna kostnad överskrider statsinkomsten. Den snart utkommande sparbanksföreningens årsskrift torde dock komma att visa flera liknande fall.

Så vitt jag kunnat finna, lär Konungens befallningshavande i regel utse någon av landsstatens tjänstemän i residensstaden för utövande av båda dessa befattningar. Det kan ifrågasättas, huruvida icke någon ortsperson exempelvis landsfiskalen inom sparbanksområde skulle kunna vara kvalificerad härför.

Sparbankerna äro dock inrättningar från vilka vinsten icke tillfaller enskilda personer, dess stiftare eller huvudmän, utan är avsedd att främja sparsamhet bland de mindre bemedlade samt allmännyttiga ändamål. Starka skäl tala alltså för att dessa befrias från utgiften ifråga, därigenom att tillsynen över stämpelförordningens efterlevnad överlämnades till det ombud som har tillsyn över sparbanks skötsel.

På grund härav får jag alltså hemställa,

att riksdagen måtte besluta sådan ändring i Kungl. Maj:ts proposition, nr 230, som erfordras för avhjäljande av i motionen påvisade brister i förslaget till förordning om stämpelskatt.

Stockholm den 15 april 1918.

C. Edor Anderson
i Knapasjö.

Bilaga 1.

Räkning

över verkställd granskning jämlikt 54 § av Kungl. Maj:ts nådiga förordning den 19 juni 1917 om vissa ändringar i förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften hos Mjögäcks pastorats sparbank.

1918				
Mars	7	Biljett Vänersborg—Göteborg (2:dra klass)	kronor	8: 20
»	»	Transport av effekter i Vänersborg och Göteborg	»	2: —
»	»	Dagtraktamente à 16 kronor	»	16: —
»	8	Biljett Göteborg—Mjögäck	»	13: 05
»	»	Transport av effekter i Göteborg och Mjögäck	»	2: —
»	»	Dagtraktamente à 16 kronor	»	16: —
»	»	Biljett Mjögäck till Göteborg (övernattning i Svenljunga)	»	13: 05
»	»	Transport av effekter i Mjögäck och Svenljunga	»	2: —
»	9	Transport av effekter i Svenljunga och Göteborg	»	2: —
»	»	Dagtraktamente à 16 kronor	»	16: —
»	10	Biljett Göteborg—Vänersborg	»	8: 20
»	»	Transport av effekter i Göteborg och Vänersborg	»	2: —
»	»	Dagtraktamente à 16 kronor	»	16: —
»	»	Ärvode enligt Kungl. befallningshavandes beslut 100 kronor	»	100: —
			Summa kronor	216: 50

Kvitteras:

Vänersborg den 12 mars 1918.

Herman Åberg.

I Älvsborgs läns landskontor granskad utan anmärkning betygar:

Ragnar Falk.

Avskriftens riktighet samt att räntestämpelbeloppet i Mjögäcks pastorats sparbank uppgick till 86 kronor 80 öre intygas:

C. Edor Anderson,
sparbankens ordförande.

Bilaga 2.

Kostnadsräkning

för granskning, enligt bilagda förordnande, av stämpelavgiften vid
Östra Kinds sparbank.

1918			
Februari	17	Biljett Vänersborg—Göteborg	kronor 8: 20
»	»	Transport av effekter 2 gånger	» 2: —
»	»	Dagtraktamente	» 13: —
»	18	Biljett Göteborg—Brandsmo	» 10: 80
»	»	» Brandsmo—Göteborg	» 10: 80
»	»	Transport av effekter 4 gånger	» 4: —
»	»	Dagtraktamente	» 13: —
»	19	Biljett Göteborg—Vänersborg	» 8: 20
»	»	Transport av effekter 2 gånger	» 2: —
»	»	Dagtraktamente	» 13: —
»	»	Arvode	» 100: —
			Summa kronor 185: --

Vänersborg den 22 februari 1918.

Ragnar Falk.

I Älvsborgs läns landskontor granskad utan anmärkning, betygar:

Knut Sandelin.

Att stämpelskatten uppgick till kronor 218: —, intygas härmed:

Brandsmo den 2 april 1918.

Östra Kinds sparbank
J. P. Olsson.

Bilaga 3.**Kostnadsräkning**

för undertecknad, som jämlikt bilagda avskrift av Kungl. Maj:ts befallningshavandes förordnande den 1 februari 1918 verkställt sådan granskning hos Sätila sparbank beträffande stämpelavgiften, som omförmäles i § 54 i nådiga förordningen angående stämpelavgifter den 19 november 1914.

1918				
Februari	13	Järnvägsbiljett Vänersborg – Göteborg	kronor	8: 20
»	»	» Transport av effekter	»	2: —
»	»	» Dagtraktamente	»	13: —
»	14	Biljett Göteborg – Rävlanda	»	4: 75
»	»	» Skjuts Rävlanda – Sätila sparbank och åter 3.6 nymil å 7 kronor 60 öre	»	22: 80
»	»	» Transport av effekter från båten i Rävlanda till station	»	1: —
»	»	» Dagtraktamente	»	13: —
»	»	» Arvode enligt Kungl. befallningshavandes beslut	»	100: —
				Summa kronor 164: 75

Vänersborg den 19 februari 1918.

Knut Sandelin.

Antalet insättare i Sätila sparbank som för år 1917 voro skyldiga erlägga stämpelavgift var 34 med ett sammanlagt belopp av 61 kronor 10 öre.

Bilaga 4.

Undertecknad, som av Konungens befallningshavande i Hallands län förordnats till sådant ombud för Gunnarps sparbank, vilket omförmäles i § 54 i kungl. förordningen den 19 juni 1917 om vissa ändringar i förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgifter, får efter verkställd granskning av nämnda sparbanks räkenskaper härmed intyga, att sparbanken har att för år 1917 i stämpelavgift jämlikt § 8 i samma förordning för å sparkasseräkning upplupna räntor till kungl. generalpoststyrelsen inbetala ett belopp av femtiotre (53) kronor 50 öre.

Gunnarp den 22 mars 1918.

L. Afzelius.

Etthundra (100) kronor, utgörande mig tillerkänd ersättning för granskning av den sparbanken åliggande stämpelavgift för år 1917, har jag denna dag fått mottaga; erkännes.

Gunnarp den 22 mars 1918.

L. Afzelius.